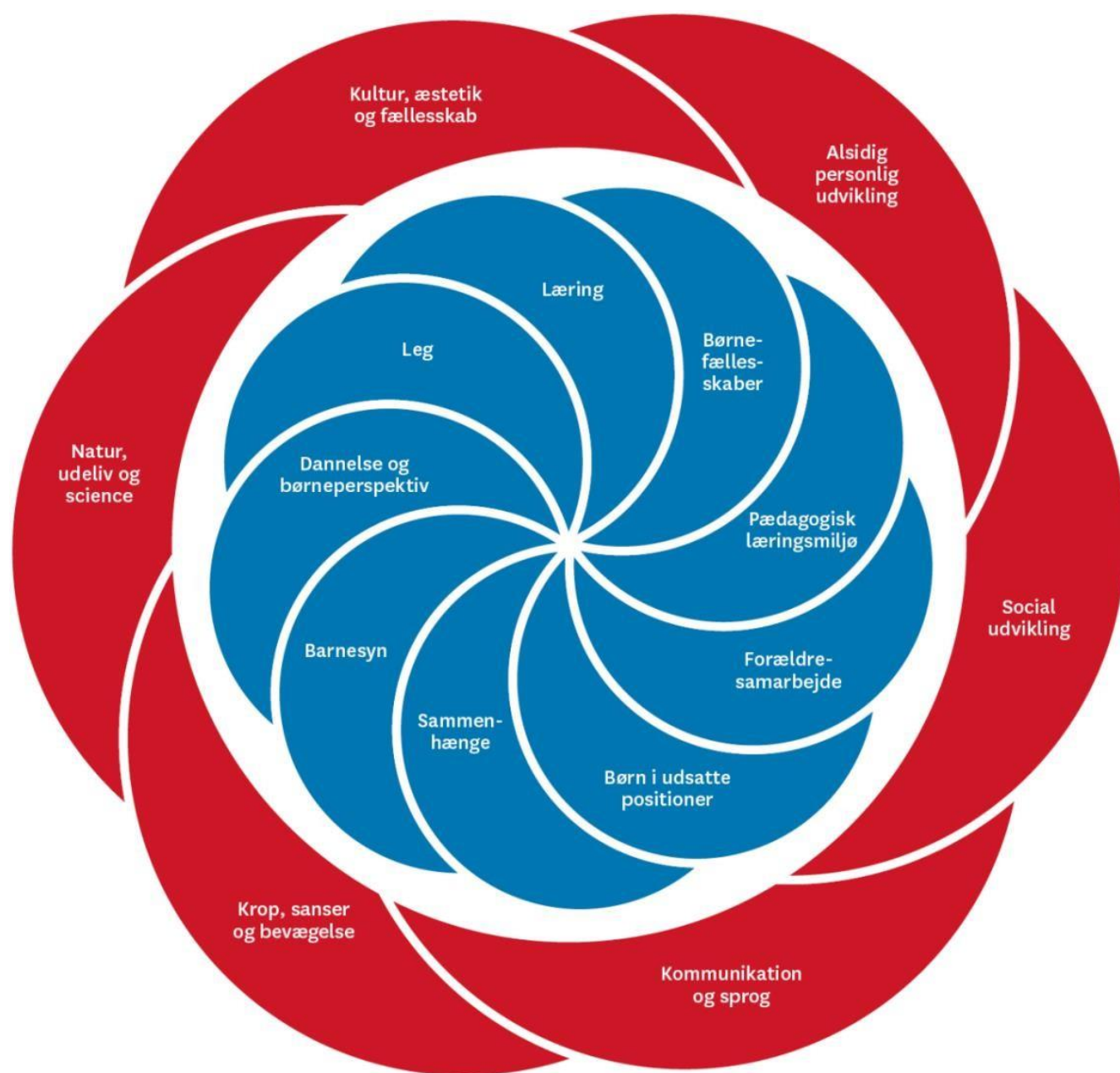

Pædagogisk Læreplan for Børnehuset Junglen 2024

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Praktiske oplysninger	5
Det pædagogiske grundlag	13
Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber	13
Pædagogisk læringsmiljø	16
Samarbejde med forældre om børns læring	17
Børn i udsatte positioner	18
Sammenhæng til børnehaveklassen	19
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål	14
Alsidig personlig udvikling	15
Social udvikling	17
Kommunikation og sprog	19
Krop, sanser og bevægelse	18
Natur, udeliv og science	19
Kultur, æstetik og fællesskab	21
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	23
Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)	23
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)	23
Værktøjskasse	24

Figur 1 Læreplansblomsten Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold. (Børne- og socialministeriet, 2018)

Egedal Kommunes skabelon for den pædagogiske læreplan er udarbejdet på baggrund af:

- Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, LBK nr. 176 af 25/02/2019
- Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer, BEK nr 968 af 28/06/2018
- Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og socialministeriet, 2018)
- Skabelon til pædagogisk læreplan (Børne- og socialministeriet og Danmark Evalueringsinstitut, 2019)

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- Barnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø
- Forældresamarbejde
- Børn i udsatte positioner
- Sammenhæng til børnehaveklassen

Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

Der er seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i dagtilbuddene.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Organiseringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Planlægning af det pædagogiske arbejde tager afsæt i dagtilbudslovens § 8-10. Alle daginstitutioner og dagplejen skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis børnene er organiseret i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år.

Udfyldelse af læreplansskabelonen

Denne pædagogiske læreplan er delt i to.

I første del beskrives det pædagogiske grundlag. Her beskrives med korte pædagogiske refleksioner, hvordan det enkelte dagtilbudsområde arbejder med det pædagogiske grundlag, og hvordan de enkelte elementer omsættes i området. Denne del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i området.

Den anden del af den pædagogiske læreplan fokuserer på de seks læreplanstemaer og de 12 læringsmål, og den tager afsæt i

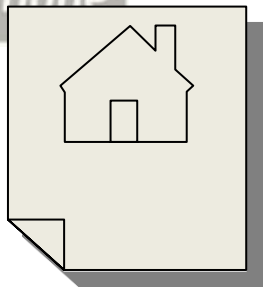
det pædagogiske grundlag. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer, og det skal fremgå, hvordan det understøtter læringsmålene. Til dette kan der eksempelvis anvendes praksisfortællinger som pædagogisk redskab. Anden del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i den enkelte daginstitution.

Herudover beskrives til sidst i den pædagogiske læreplan, hvordan der arbejdes med inddragelse af lokalsamfundet og børnemiljøet.

Nationale krav til den pædagogiske læreplan

Det gælder for både det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne samt de 12 læringsmål, at indholdet er nationalt fastsat og beskrevet i Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og Socialministeriet 2018) og i Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold og i seks læreplanstemaer (2018).

Du kan finde relevante links i værktøjskassen på side 20.

Praktiske oplysninger

Junglen er et integreret børnehus med 5 vuggestuegrupper og 4 børnehavegrupper. Junglen består af tre huse: Det Hvide hus med tre vuggestuegrupper, Det Grønne hus med to vuggestuegrupper og Det Gule hus med 4 børnehavestuer. Vores dag begynder kl. 6.45, og vi mødes alle i alrummet, i hvert hus.

Når klokken er 8.00 trækker stuerne ind til sig selv, og omkring kl. 8.30 spises der formiddagsmad i vuggestuen, mens der i børnehaven leges i legezoner på stuerne.

Alle stuer holder samling i grupperne ca. 9.00, hvor der er fokus på fællesskabet, sprog, arousal og tålmodighed. Dette gøres bl.a. via sange med fagter, turtagning, tælleremser, opmærksomhed på hinandens følelser, kropssprog og mimik.

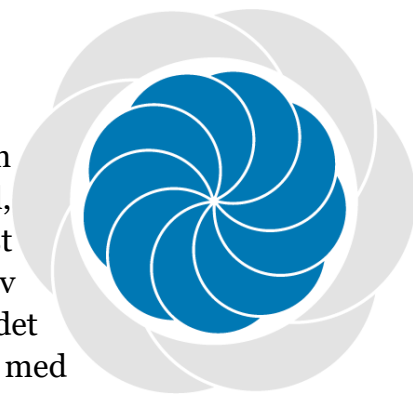
Under samlingen bliver børnene forberedt på dagens aktiviteter via piktogrammer samt via fælles dialog, så her er der fokus på to mulige læringsstile hos børnene, både den auditive, det at lytte, samt den visuelle, det at se. Efter samlingen begynder de planlagte aktiviteter på stuerne og børnene deles her i mindre grupper.

Omkring kl. 10.45 spises der frokost, og herefter er det ofte sovetid for de mindste. Efter frokost går alle grupperne i børnehaven på legepladsen. Når klokken er 13.30, begynder vi at gå ind gruppevis, og vi spiser derefter frugt i grupperne i tidsrummet 14.00-14.30. Herefter er der tilbud om aktiviteter i på stuerne. Om sommeren vil der foregå aktiviteter udendørs, og der kan være mulighed for både inde og ude-aktiviteter for børnene. Når klokken er omkring 15.30 mødes de to vuggestuehuse i Hvidt hus. Vi lukker kl. 17.00 mandag til torsdag, mens vi lukker kl. 16.15 på fredage.

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle vores dagtilbud. Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen.

Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Barnesyn

I Område Smørum opfatter vi det enkelte barn som unikt med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Vores børnesyn bygger på, at barnet fødes som et relationelt menneske med gode intentioner, nysgerrighed og lyst til læring. Det betyder, at det enkelte barn skal involveres og have indflydelse på egen situation.

Vores børnesyn er, at barnet:

- har en værdi i sig selv
- skal have plads, tid og ro til at være barn.
- Ses som kompetent og har ressourcer
- er et individ og er forskellig fra andre
- har mestringskompetencer
- har en intention bag sine handlinger
- udvikles i relationer og inkluderende fællesskaber
- har behov for omsorg, anerkendelse, respekt og nære relationer
- er afhængigt af personale; nogen, der holder af det
- har krav på medinddragelse
- ses som aktiv medskabere af egen læring
- er legende

For at omsætte vores børnesyn, skal vi som personale:

- være nærværende, reflekterende, guidende og have empati
- møde børnene i øjenhøjde (helt praktisk og i overført betydning)
- give børnene mulighed for at ytre sig
- være så fleksible som muligt for at inddrage børneperspektiver
- afstemme os følelsesmæssigt til børnene med kropssprog, mimik og stemmeføring (mikroregulering)

- justere os i aktiviteter, afvige fra planen og gribe børnenes initiativ
- følge barnets spor og være nysgerrige på barnets intentioner
- betragte barnet ud fra et ressourceorienteret perspektiv.
- opbygge tillidsfulde relationer til børnene
- være fordomsfri og respektere barnets baggrund (familie, etnicitet mv.)
- være tilgængelige og vise glæde for alle børn
- skabe gode narrativer om børnene
- møde barnet i alle følelser

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse er en proces, som udvikler integritet, engagement, livsduelighed, gå-på-mod og deltagelseskompetence, og klæder barnet på til at deltage i et demokratisk samfund og i en global verden. Børn skal føle sig set, forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Børn skal være aktive medskabere af deres egen læring og udvikling inden for rammer, som de voksne har ansvaret for. Børns oplevelse af indflydelse er en tidlig del af deres dannelsesproces og af udviklingen af demokratisk forståelse

I Område Smørum opfatter vi det enkelte barn som unikt med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Det betyder, at det enkelte barn skal involveres og have indflydelse på egen situation. Det er væsentligt, at vide, at kun i relationer med andre og i tilknytning til andre, kan barnet vokse og lære.

Personalet fremmer dannelse, demokrati og medbestemmelse ved at:

- tilrettelægge en dagligdag, hvor børnenes perspektiv inddrages
- vise interesse for børnenes spor, gribe deres initiativer og understøtte og udbygge dem
- være bevidst om at inddrage børnene i hverdagens aktiviteter og gøremål
- sikre alle børn medindflydelse og medbestemmelse
- inddrage børnene i demokratiske valg
- skabe forståelse for forskelligheder hos børnene
- understøtte børnekultur og dermed børnenes initiativer

Leg

Børns leg er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling, og legen har en værdi i sig selv. Leg betyder både børns spontane leg på deres helt egne præmisser, og den leg, der igangsættes, rammesættes og eventuelt understøttes af de voksne omkring børnene.

I Område Smørum anser vi legen som grundlæggende for understøttelsen af børnenes sociale og personlige udvikling. Det er i legen, at børnene afprøver sig selv, skaber nære relationer til andre børn og venskaber opstår. Legen har derfor en helt særlig værdi, og det kan være svært at blive en del af børnefællesskabet, hvis man ikke kan indgå i legen.

Legen er:

- et rum, hvor barnet kan eksperimentere
- en måde at forstå og begribe verden
- barnets mulighed for at bearbejde oplevelser og følelser
- et rum hvor barnet øver sig i at justere sig og forhandle

For at understøtte legen og børnenes deltagelse, skal vi som personale:

- indgå i børnenes leg på forskellige niveauer (gå foran, ved siden af og bagved)
- fordybe os i et emne i engageret samvær med børnene
- opfatte leg som værdifuld og give den plads
- vægte både vokseninitieret og børneinitieret leg
- understøtte legefællesskaber mellem børnene
- være opmærksomme på hvilke lege, børnene er optaget af
- sikre, at alle børn indgår i et legefællesskab
- anvende legens data
- skabe et læringsmiljø, som indbyder til leg
- mediere ved konflikter i legen, så den kan fortsætte
- igangsætte lege og inddrage børn, der ikke er i leg
- anvende de tre dialoger fra ICDP til at understøtte det gode samspil i legen

Læring

Læring er en livslang proces, hvor barnet tilegner sig kundskaber og færdigheder. Motivation og passende udfordringer har betydning for, at kunne lære og udvikle sig både som individ og som del af et fællesskab. Børn lærer ved at udforske deres omverden med krop og sanser, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer og ved selv at undres og stille spørgsmål. Børn lærer også ved at eksperimentere, prøve sig frem, fejle, gøre opdagelser og finde løsninger. Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner med de andre børn og de voksne i dagtilbuddet.

I Område Smørum arbejdes ud fra en bevidsthed om, at der er læring i alt. Barnet inddrages i de daglige rutiner og de fagprofessionelle er ansvarlig for at skabe et læringsmiljø som fremmer denne læring – både den intenderede læring, men også læringen om den positive og udviklingsstøttende relation. Vi arbejder med relationsdannelse mellem børn og voksne, hvor ICDP er et redskab til at øge kvaliteten af samspillet og relationen mellem børn og voksne. Vi som fagprofessionelle følger barnets initiativ og supplerer til en meningskabende dialog, leg og hverdag.

Vores læringssyn er, at læring:

- er, når man kan formidle og anvende det lærte
- sker, når barnet er trygt, i trivsel og har tillid til børn og personale
- giver forskelligt læringsudbytte, hvilket skal respekteres
- kan opstå, når der er mulighed for at udforske, spørge, undres og afprøve
- forudsætter motivation, nysgerrighed og mening

Læring kan vise sig på flere måder hos børnene. Det kan være interpersonelt, relationelt, implicit og explicit.

For at understøtte børns læring, skal vi som personale:

- være bevidst om barnets nærmeste udviklingszone
- være observerende
- skabe en struktur, som giver mulighed for ro
- skabe udfordrende og foranderlige læringsmiljøer, hvor læring er muligt
- være opmærksomme på vigtigheden af både børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutiner
- tilrettelægge læringsmiljøet i forhold til både det enkelte barn og gruppen

- undre os sammen med børnene
- give rum og plads til nysgerrighed
- følge børnenes spor – åbne for ny viden om det, de viser interesse for
- udvide børns begrebsverden gennem leg
- lade børn gøre det, de selv kan
- gå foran, ved siden af og bagved barnet
- anerkende barnets indsats og ikke resultatet
- skabe mening for barnet
- motivere barnet

Børnefællesskaber

Børnefællesskaber er fundamentet for at hvert enkelt barn kan trives, udvikle sig, være i læring og dannes til et helt menneske med en stærk integritet. Fællesskaber udgøres af dem vi er, og det vi laver sammen. Alle børn i Område Smørum skal føle sig som en værdsat og meningsfuld deltager i et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for.

I Område Smørum arbejder vi med fokus på børnefællesskaber ved at give mulighed for at børnene i dagtilbuddene kan skabe relationer på tværs af grupper, alder, køn og kultur. Vores opgave er, at børnene får mulighed for at opleve nye sider hos hinanden og dermed danne nye fællesskaber og relationer, hvor barnet kan udvikle sig.

Børnefællesskaberne skal:

- være inkluderende og sikre deltagelsesmuligheder for alle
- balancere mellem individ og fællesskab
- understøtte at alle børn har en stemme

Vores rolle som personale i og omkring børnefællesskaberne er at:

- støtte og guide barnet i fællesskabet
- understøtte børnenes mentaliseringsevne ved at facilitere positivt samspil i børnegruppen
- have øje for det enkelte barn i det store fællesskab
- etablere fællesskaber, hvor børnene får mulighed for at danne venskaber på tværs af alder, køn og kultur
- påtage sig rollen som karavanefører
- have øje på, at alle børn er inkluderet i et fællesskab
- tilrettelægge læringsmiljøet, så det inviterer til alsidige børnefællesskaber
- have opmærksomhed på det sociale samspil og de sociale spilleregler

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø i Lille Sødal, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Område Smørum skal det pædagogiske læringsmiljø blandt andet give barnet mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege og bruge både de følelsesmæssige, sociale og kognitive kompetencer.

I Område Smørum er det pædagogiske læringsmiljø til stede hele dagen fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som for eksempel bleskift, frokost, oprydning, når børnene tager tøjet på og af i garderoben med videre, skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø i børnehusene har tre dimensioner:

- Det fysiske miljø inde og ude, arkitekturen, hvordan ser der ud, hvilke materialer er der, hvilke muligheder byder det på for fysisk udfoldelse.
- Det pædagogiske miljø, hvordan er pædagogikken tilrettelagt med tanke på barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse, hvordan ser strukturen og rammerne ud, dagens rutiner og rytme.
- Det sociale miljø, som børn og personale skaber sammen, når de indgår i og bidrager til børnehusets materialitet, aktiviteter, steder, rum osv.

For at skabe et godt læringsmiljø med fokus på kerneopgaven, skal vi som personale:

- udvikle det pædagogiske læringsmiljø ved at opstille mål, handle, evaluere og justere.
- skabe tydelig struktur og rammer, genkendelighed og forudsigelighed i hverdagen (makroregulering)
- være opmærksomme på vores positionering (foran, bagved og ved siden af og være bevidst om at være hhv. karavanefører og hjælper)
- reflektere over egen praksis og vores rolle som læringsmiljø
- justere os i forhold til barnet/børnegruppen
- tilrettelægge dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksenstyret aktivitet, rutiner og pauser
- indrette huset, så det er tydeligt, hvilken leg og læring, der kan foregå på stedet, også på legepladsen
- tage ansvaret for stemningen i miljøet

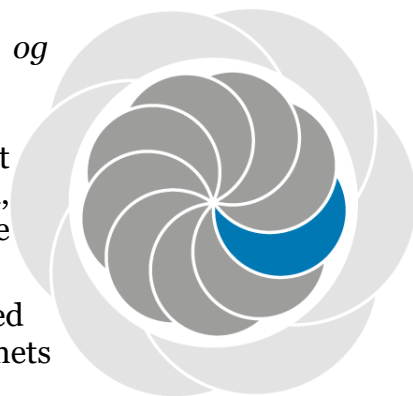
Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et tæt samarbejde mellem forældre og personale viser barnet, at de voksne har det godt med hinanden. Det udløser en tryghed, som er en forudsætning for, at barnet trives og har ro til at udvikle sig i institutionen.

I Område Smørum lægger vi vægt på den daglige kontakt med forældrene og vi synliggør og informerer forældre om barnets hverdag i det daglige møde og på Aula.

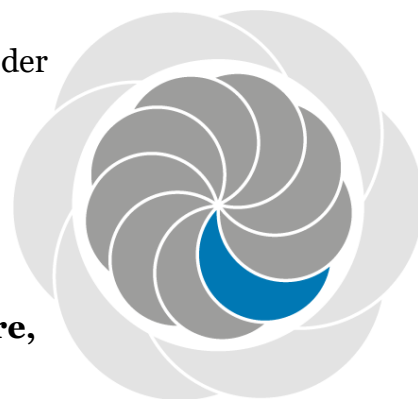
Vi anser forældrene som de vigtigste personer i barnets liv og som afgørende ressourcer i samarbejdet om barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring. Vi har fokus på at skabe et frugtbart samarbejde mellem de fagprofessionelle og forældre gennem samskabelse, forventningsafstemning og samtaler. Den daglige nære kommunikation med forældrene, vægter vi særlig højt. Her kan forældrene bidrage ind i det daglige samarbejde med vigtige perspektiver og viden om barnet, der understøtter barnets trivsel og udvikling. Vi anser det

uformelle møde i hverdagen som stedet, hvor tilliden, relationen og det gode samarbejde udspringer.

Det professionelle forældresamarbejde er kendetegnet ved:

- tryghed og tillid
- forældre mødes med respekt i forhold til, at det er dem, der kender barnet bedst
- forståelse for forskellighed uden fordomme
- gensidig forventningsafstemning
- ærlighed og troværdighed
- konstruktiv dialog, kommunikation og formidling

Når forældresamarbejdet fungerer, vil vi opleve forældre, som:

- søger råd og vejledning
- deltager i samtaler, møder og sociale arrangementer i børnehuset
- respekterer og understøtter børnehusets regler
- læser og forholder sig til informationer
- er trygge og har tillid til os
- er nysgerrige på vores praksis
- spørger ind til barnets læring og optagethed
- tør tale om både det, der fungerer og det, der ikke fungerer
- føler sig hørt i forhold til deres barn
- taler positivt om deres børnehus
- er medskabere af og understøtter kulturen i børnehuset

Som personale bidrager vi med at:

- invitere forældrene ind i kulturen i børnehuset
- råde og vejlede ud fra vores faglige viden
- informere om dagligdagen
- være opsøgende og tage ansvar for samarbejdet
- være imødekommende og have positive forventninger til forældrene
- forstå og tro på, at forældrene gør det bedste de kan
- være opmærksomme på at give alle familier mulighed for at bidrage med noget, som de er gode til
- inddrage forældrene i overvejelser, observationer mv. omkring deres barn - også de svære ting
- være autentiske og troværdige
- være undersøgende og nysgerrige
- opfatte forældrene som en ressource og anerkende deres perspektiver og oplevelser

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Område Smørum har alle børn krav på at være en betydningsfuld del af fællesskabet. De fagprofessionelle har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet. Børn i udsatte positioner skal forstås som en sammensat gruppe af børn, der for eksempel kan være børn med en svag socio-økonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet. Det kan

være en varig funktionsnedsættelse eller en kortvarig akut situation, men vi forstår en udsat position som både dynamisk og kontekstafhængig.

Vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter med børnene i mindre grupper. Børnegrupperne sammensættes ud fra pædagogiske overvejelser, hvor der tages højde for at børnene har mulighed for at få forskellige kompetencer i spil og lære af hinanden.

Som personale arbejder vi inkluderende ved at:

- arbejde med pædagogiske bagdøre
- være opmærksomme på, om et barn oplever sig som deltagende eller ikke deltagende, når det befinder sig i yderkanten af aktiviteten
- tilrettelægge aktiviteter i mindre grupper
- møde barnet med positive spejlinger
- møde barnet med anerkendelse
- guide barnet i og ind i fællesskaber
- skabe deltagelsesmuligheder for alle børn
- sammensætte børnegrupper, så forskellige kompetencer kommer i spil og får værdi
- tilrettelægge og justere os i forhold til barnets behov
- respektere barnet og barnets bidrag
- opfatte mangfoldighed som en ressource
- tænke ressourceorienteret om barnet
- skabe positive narrativer om barnet
- arbejde med struktur, tydelighed, forudsigelighed, genkendelighed
- være opmærksomme på at positionere barnet positivt i fællesskaber

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan arbejder vi med den gode overgang og sammenhængen fra dagtilbud til børnehaveklassen?

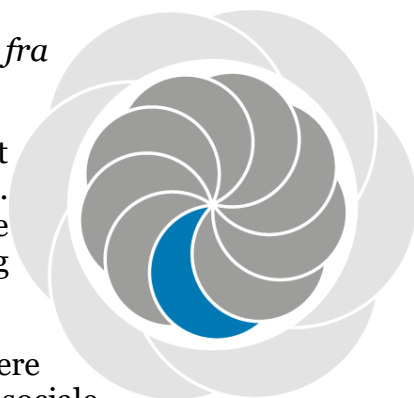
Sammenhæng i børnenes liv betyder, at skolen bygger videre på et tydeligt børneperspektiv, der tager over, hvor dagtilbuddet slipper. Alle børn skal opleve at de har en ven og det vil være omdrejningspunktet for det pædagogiske arbejde med sammenhæng til børnehaveklassen.

I Område Smørum vil vi i børnenes sidste år i dagtilbud etablere pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børnenes sociale kompetencer og færdigheder som vedholdenhed og fordybelse.

Derved forberedes de på at møde nye sociale og faglige sammenhænge med tro på egne evner, nysgerrighed og gå-på-mod.

Storbørnsgrupperne arbejder alle med aktiviteter, der er målrettet børnenes udviklingstrin og formålet med de pædagogiske læringsmiljøer og aktiviteter er, at børnene bliver mere bevidste om egne ressourcer, bliver livsduelige og vedholdende samt selvhjulpne. Storbørnsgruppernes pædagogiske læringsmiljøer etableres på baggrund af dagtilbuddets helhedsorienterede børnesyn og har fokus på barnets sproglige, sociale, personlige og motoriske kompetencer. Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbud tilbyder også børnene mulighed for at udvikle faglige færdigheder i form af leg med bogstaver, tal, mønstre, former m.v.

I løbet af foråret vil der komme SFO personale på besøg i husene og storegrupperne tager på besøg i skolen.

De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne del udarbejdes af den enkelte daginstitution.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for alsidig personlig udvikling.

Vi prioriterer legen højt, både den børne- og vokseninitierede leg er vigtig for os. Det er bl.a. gennem leg at vi arbejder pædagogisk med det enkelte barns gåpåmod, selvtillid og selvværd som er en vigtig del af den personlige udvikling.

Barnet skal lære at kunne rumme både medgang og modgang, og her er den følelsesmæssige udvikling særlig betydningsfuld. Vi tager børns følelser alvorligt, og anerkender deres følelser, ved at sætte ord på følelserne. Vi afstemmer os følelsesmæssigt i forhold til børnene med vores kropssprog, mimik og stemmeføring.

Trygheden er afgørende for barnets udvikling, for det er fundamentet for at gå ud og udforske verden, at kunne lære at mærke sig selv og at kunne sige til og fra. Barnet skal også kunne aflæse andres følelser for at kunne indgå i sunde relationer.

Deltagelseskompetence er også en del af den personlige udvikling hvori barnet lærer vedholdenhed og at være aktivt deltagende, både så det giver andre plads og også selv bidrager til børnefællesskabet.

Vi tager udgangspunkt i børnenes perspektiver og medinddrager dem i vores planlægning af aktiviteter. Vi hjælper børnene ind i de forskellige børnefællesskaber og støtter op om deres relationsdannelse.

Hos os kommer vores børnesyn og vores syn på dannelse og børneperspektiv til udtryk, når vi som voksne tager udgangspunkt i dét, det enkelte barn og hvad børnegruppen er optaget af i betyder, at børnene er medspillere og medskabere af hverdagens aktiviteter og lege. På den måde ønsker vi at sikre børnenes medindflydelse, medbestemmelse og dannelse. Det gør vi konkret ved at tale med børnene om, hvilke aktiviteter de kunne have lyst til, og vi gør det også gennem demokratiske processer, når der lægges op til at vælge mellem forskellige aktiviteter. Vi møder børnene i øjenhøjde, og inddrager deres perspektiver.

Vi vil skabe et trygt og tillidsfuldt miljø, hvor børnene bliver mødt med omsorg, varme og nærvær. Børnene skal føle, mærke og se at de betydningsfulde og unikke i deres eksistens. Vi ønsker at børnene opnår selvværd, selvtillid og selvforståelse af egne og andres følelser. Vi støtter børnene i deres følelser. Vi rummer deres følelsetilstand og anerkender dem som individer og hjælper dem med at sætte ord på deres følelser.

Vi ønsker at skabe sociale samspil, hvor børnene har mulighed for spejling, både voksen-barn og børnene imellem. Vi har fokus på læringsmiljøer og legefællesskaber hvor der er mulighed for at danne venskaber og samspil mellem børnene.

Vi ønsker at fremme børnenes nysgerrighed og udfolde deres gåpåmod så de kan være en del af et større fællesskab, hvor der er plads til fordybelse, vedholdenhed og engagement.

Børnehaven

I Junglen er barnets nærmeste udviklingszone indikator for det individuelle behov for støtte/hjælp, og det enkelte barns udviklingstrin, skaber forudsætning for rammedannelsen af aktiviteter. Som eksempler på aktiviteter kan nævnes:

- Spil, til at udfordre det individuelle niveau i læren om regler og samarbejde
- Plads til at udfordre barnet i en tryk rammesætning, hvor vi hjælper hinanden
- Arbejde i mindre grupper for at kunne styrke det enkelte individs forudsætninger for succes historier og mestring
- Sætter fokus på individets plads i det sociale billede/fællesskab

Vi arbejder meget med medbestemmelse og medinddragelse, så børnene er med til at vælge og har valgmuligheder. Fx i forhold til leg, sang, farver, valg af cykler, legetøj, bøger og samtidig er børnene med i planlægningen af aktiviteter. På denne måde inddrages børnenes perspektiver og de tages alvorligt.

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

- Beskriv hvordan temaet social udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet social udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for social udvikling.

Børnenes sociale udvikling og læring støttes navnlig gennem deltagelse i forskellige børnefællesskaber. Vi arbejder med børnegruppernes sociale læring ved at hjælpe med at sætte ord på børnenes intentioner og ved at være meget bevidst om, hvad og hvordan vi kommunikerer. Ofte spejler børn de voksne, så vi er rollemodeller. Derfor arbejder vi bevidst med positive positioneringer i børnegrupperne, så børnene hjælpes til at "få øje på hinanden" og på fællesskabet. Så mens den personlige udvikling handler om "mig", så handler den sociale udvikling om "dig", altså den anden, og om hvordan mine handlinger påvirker dig. Vi roser den vensomme og hjælpsomme adfærd i børnefællesskabet.

Gennem relationerne i børnefællesskabet og i legen støttes og hjælpes det enkelte barn i, at udvikle empati og det at kunne sætte sig i den andens sted.

Vi opfatter børns leg og børnefællesskaber som særdeles vigtige, og derfor vægter vi både den vokseninitierede og børneinitierede leg. Initieret leg er en leg, der er igangsat, skabt eller taget initiativ til. På den måde understøtter vi legene i børnefællesskaberne samt deres legerelationer. Samtidig er vi opmærksomme på, hvad det er, børnene er optagede af i deres lege. Vi vil sørge for, at børnene bliver anerkendt i deres selvvalgte leg, både hvis de leger alene eller sammen med andre. Vi har fokus på, at alle har nogen at lege med.

Vi støtter og guider det enkelte barn i børnefællesskabet, og vi etablerer børnefællesskaber, hvor børnene får mulighed for at danne venskaber på tværs af alder, køn og kultur.

Vi er opmærksomme på, hvordan vi indretter det fysiske læringsmiljø, så det er tydeligt, hvilken leg og læring, der kan udfolde sig på stedet, og vi tilrettelægger dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksenstyrede aktiviteter, rutiner og pauser. Ved pauser mener vi, at det er vigtigt at børnene har mulighed for at kunne trække sig til nogle læringsmiljø, som tilbyder ro og fordybelse.

Vuggestuen

Vi arbejder med en inkluderende deltagelses kultur:

Hvor vi benævner et barn positivt foran de andre, og bygger en leg op omkring det barn. → Finde et fælles tredje således at der er grundlag for at børnene får deltagelses muligheder og på sigt bliver til stærke relationer, og giver børnene en indgangsvinkel ind i børnefællesskaberne.

Pædagogiske tiltag hvor vi som professionelle vurderer at et barn har bedre af at vi sammen finder en anden inkluderende mulighed, fremfor evt. at få barnets forsøg på at blive inkluderet til at ende negativt.

og derved ekskluderes.

→ den professionelle hjælper barnet med andre deltagelses muligheder.

Justere vores praksis inden for barnets nærmeste udviklingszone (Vygotski).

Den voksne guider og støtter barnet undervejs ved at gå foran, ved siden af og bagved i forhold til hvor barnets behov er. Dette kan ændres undervejs.

Vi forsøger at give børnene medindflydelse i form af aktive valg af aktiviteter, som fx vælge sang/sange til fællessang/samling.

Det kan også være medbestemmelse i forhold til måltidet, hvor barnet spørges hvad de gerne vil bede om på rugbrød eller lign.

Hjælper børnene med at få sat ord på følelser, handlinger, anerkende og vise empati i situationer hvor barnet er udfordret på det følelsesmæssige.

Skabt grobund for nyt venskab/komme ind i børnefællesskabet.

Eksempel:

L & E har fået en god relation efter en voksen indsats, hvor der blev fokus på L der ikke rigtig var en del af børnefællesskabet. Hun legede mest ved siden af de andre, og ind i mellem meget korte sekvenser af parallelleg. Hun var dog interesseret i at lege med dukker ligesom E, og her fik de voksne guidet børnene ind i legen med hinanden, ved at gå foran, ved siden af og til slut bagved. Har efterfølgende fået øje på hinanden også uden for den voksenstyrede støtte.

Forældrene inddrages ved at vi involvere dem i børnenes dagligdag ud fra praksisfortællinger, dokumentere med billeder osv. på aula.

Rutiner = genkendelighed, giver børnene en tryghed og forudsigelighed i dagligdagen. Understøttelse via piktogrammer, billeder m.m.

Børnehaven

Vi deler børnene op i mindre grupper for at styrke lege relationer og fællesskaber, vi taler med børnene om deres grænser og ret til at lege sammen i små grupper, samt deres ret til at lege alene eller sige nej til andre deltagelse. vi hjælper børnene med at finde / danne legerelationer, hvis de finder det svært, eks "bedsteven" lege med nogle andre. '

vi understøtter det enkelte barns relationsdannelse, ved at danne små legegrupper ud fra fælles interesser. Vi tager til børnenes fødselsdage, det understøtter relationer samt en bevidsthed om hinandens liv uden for børnehaven, det kan også styrke børns evne til at dele sit hjem og legetøj som så kan styrke deres evne til at dele .

Vi arbejder også med børnenes egne følelser, hvordan de skal håndtere dem og komme forbi det der er svært, vi arbejder også med andre børns følelser, og hvordan de skal forholde sig til hvis deres venner bliver kede af det, til dette bruger vi Fri for mobberi fra Mary Fonden, hvor der nogle historier om forskellige dilemmaer som vi tager udgangspunkt og snakker, om disse dilemmaer. Vi har også lavet et følelses spil som vi bruger til udendørs leg, hvor børnene skal trække en følelse og så skal de finde den tilsvarende følelse.

Vi møder børn i deres individuelle kompetencer de har. Vi arbejder rundt om barnet, så hvis et barn oplever udfordringer, ser vi på miljøet om barnet.

Vi arbejder med den pædagogiske bagdør, så vi kan være på forkant hvis udfordringer opstår i aktiviteterne. Dette vil øge deltagelsesmuligheder, så de børn som kommer i udsatte positioner stadig er en del af fællesskabet.

Foran leg er voksenstyrede aktiviteter fx, morgensamling og udendørsaktiviteter.

Ved siden af er vi voksne observerende, men er klar til at træde ind for at støtte legen.

Bag ved legen er vi voksne ikke deltagende, men observerende.

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kommunikation og sprog.

Det er vores opfattelse, at al læring, og dermed også tilegnelse af sprog, foregår i sociale samspil og dermed i børnefællesskaber, i lege, i aktiviteter og i rutiner samt i samspillet og interaktionerne med os voksne. Al læring kræver mening og motivation hos den lærende, og derfor er dét, at inddrage børneperspektiv og demokratiske processer, så vigtige.

At turde at kaste sig ud i læring kræver tillid og tryghed, og af denne grund har vi fokus på at skabe trygge rammer, hvor vi tør fejle. Det er den voksnes ansvar at skabe den etiske ramme, hvor dette er muligt, og det betyder, at vi er opmærksomme på, at alle børn kan ytre sig, uden at skulle risikere at føle sig forkert i fællesskabet. Det er vigtigt, at alle børn føler sig trygge, og føler at de har en værdifuld hverdag. Desuden har vi fokus på, at alle børn trives, og føler sig set, hørt og forstået.

Vuggestuen

- Vi har skærpet vores fokus på at skabe **struktur** i hele junglen på både mikro og makro niveau. Dette påvirker således også vores tilgang til at arbejde med **sprog og kommunikation i børnehøjde**. Vi bliver blandt andet mere tydelige overfor børnene, og har nemmere ved at skabe rammer og krav, som er tilpasset det enkelte barn såvel som den større børnegruppe. Struktur omfatter fx et arbejde med at skabe genkendelighed, gentagelser, faste samlinger hver morgen på alle stuer og fællessang om fredagen for alle vuggestuegrupper. Vi arbejder med vores eget og børnenes kropssprog – vi kommunikerer med krop og fagter.
- Vi har iværksat et fælles **sproggruppeforløb** med en overordnet pædagogisk ramme for alle 5 vuggestuegrupper, som løber én gang ugentligt. Vi arbejder her med små grupper af børn med et fokus på at skabe et trygt fællesskab for læring og fordybelse. Dette styrker i særlig grad det enkelte barns selvværd, da det får mange succesoplevelser ved at lege med sproget i en mindre kontekst. Med sproggruppen sigter vi samtidig på at lave en tidlig forebyggende indsats, så vi kan gribe de børn, som har eller får sproglige udfordringer. Vi anvender blandt andet *dialogisk læsning, sanglege, rim og remser samt spil og begreber*.

- Vi arbejder fokuseret på at skabe en rød tråd i vores **pædagogik** med **ICDP tilgangen** som driver. Børneperspektivet, det anerkendende sprogbrug og det nye børnesyn er derfor helt centralt i den måde vi understøtter børnenes sprog og kommunikation. I den dialogiske læsning og fortælling åbner vi for børneperspektivet i historien. Vi sætter samtidig ord på børnene sprog og deres omverden. (spejler det de siger)
- Omdrejningspunktet for at arbejde med sproget igennem leg, sproggrupper, de daglige rutiner, og pædagogiske aktiviteter sker derfor også ud fra den forståelse, at det er den **voksne der er læringsmiljøet**. Vi har derfor et gennemgående fokus på, hvornår vi skal gå foran, ved siden af og bagved barnet ift. at støtte barnet bedst muligt. Vi som voksne bringer dermed også vores indre legebarn helt ned til børnene, så de både mærker og inspireres af den legende energi og føler sig set, hørt, mødt og forstået i deres legende tilgang til livet. Dette bevidste voksen ansvar fører blandt andet til større deltagelsesmuligheder, engagement og glæde ved at lege med sproget og kommunikere med omverdenen hos det enkelte barn såvel som børnegruppen som helhed.
- Vi har fokus på at **styrke relationen** mellem voksen- voksen, voksen- barn og barn- barn, for herved at skabe større mulighed for at støtte det enkelte barn rent sprogligt. Vi tror på, at relationen mellem os voksne er afgørende for at vi kan skabe relationer til børnene. Vi anvender **relations-cirklen** og **zonen for nærmeste udvikling** som metode til at sikre, at vi har øje for alle børn sprogligt, socialt og udviklingsmæssigt
- Vi skaber løbende sammenhæng imellem den **legende tilgang** til sproget med **kroppen** som udgangspunkt. Vores overbevisning om at børn lærer gennem kroppen er nemlig helt centralt for den måde vi arbejder med sprog og kommunikation. Vi lægger derfor også vægt på at følge børnenes spor i de uformelle lege for derved at undersøge og opdage, hvad der interesserer og rører sig i dem, samt hvordan vores sprog forplanter sig i deres lege.

Børnehaven

I junglen arbejder vi med at følge børnenes spor. Alle stuer benytter piktogrammer som visuel understøttelse, for at skabe overblik i hverdagsstrukturen. Vi arbejder i mindre grupper i løbet af dagen, for at skabe mulighed for dialog for alle børn, da vi er bevidste om børnenes forskellige forudsætninger for brugen af sproget. Herunder skabes der rum og fokus på turtagning i dialogen.

De voksne går foran, ved siden af og dertil bagved i legefællesskaber, som både er struktureret eller ustruktureret. De voksne er deltagende i børnenes leg, guider, oversætter og sætter ord på børnenes intentioner, følelser og handlinger.

I de daglige samlinger synges der og skabes mulighed for dialog både mellem voksen og barn og børnene imellem. Under måltider har vi fokus på sprog og kommunikation, det pædagogiske personale skaber rum for nysgerrighed og dybdegående samtaler.

Vi har i junglen tilknyttet en udekørende sprogpædagog, som kører forløb med specialindsats med fokus på børns sproglige vanskeligheder f.eks. udtale.

Vi arbejder med lydbyen, som er et sprogligt værktøj, hvor der arbejdes med bogstav – og lydgenkendelse.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for krop, sanser og bevægelse.

Arbejdet med barnets krop, sanser og bevægelse er helt centralt i for barnets udvikling, trivsel og læring. Det lille barn får erfaringer med verden gennem at be-”gribe” den, altså at mærke verden.

Vuggestuen

Vi arbejder med et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn understøttes i at undersøge, mærke og eksperimentere med mange forskellige måder at bruge kroppen på. Vi understøtter at skabe plads til aktiv kropslig udfoldelse, samt kropsfornemmelser igennem low arousal aktiviteter af forskellige sansende oplevelser.

Det pædagogiske personale er aktiv deltagende og nærværende i de mindre læringsrum, hvor vi kan justere i form af støtte og guidning. Vi ønsker at tilpasse aktiviteterne så alle børn kan være en del af et fællesskab og opnår succesoplevelser.

Børnehaven

I børnehaven arbejder vi med temaet når vi:

- Er på ture i nærmiljøet både for at styrke samarbejdsfølelsen, fokus på at kunne følge beskeder.
- Arbejder med mindfulness. Mindfulness anvendes til at kunne sætte kroppen og sindet under et mikroskop for børnene, hvordan føles det, hvordan har jeg det og hvor er jeg. At blive i ”Low arousal”.
- Laver forhindringsbaner/legepladsen er en styrkelse af det grovmotoriske, samt de sociale aspekter.
- Sang og sanglege, kreativ motorisk udfoldelse.
- Æstetisk kreativ udvikling (klippe, klistre) finmotorisk, taktil styrkelse.
- Måltidet, et socialt rum, hvor der er plads til at sanse måltidet og udfordre finmotorikken via bestik.

- Visuel understøttelse i hverdagen via piktogrammer for at kunne visualisere overgange og skabe forberedelse og forudsigelighed
- Time/timer for at simplificere overgangene og gøre dem visuelle
- Pizza Massage – udfordre det taktile og styrker det sociale

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for natur, udeliv og science.

Natur, udeliv og science er elementer som virkelig kan støtte barnet i fortsat at bevare og udvikle nysgerrigheden som fundament for læring. Det er emner der kan vække barnets optagenhed, glæde og underen særligt gennem eksperimenter. Her går vi på opdagelse i børnenes spor og der igennem kan vi fange deres interesse.

Vuggestuen

Natur i dagligdagen i vuggestuen:

Undersøge natur, udeliv og science i de daglige aktiviteter. Børnene kommer udenfor i alt slags vejr (her ser man på børnegruppens alder og vurdere der fra om det giver mening ud fra et børneperspektiv) Tage forskellige vejrelementer indenfor, så vi kan opleve udviklingen (fx sne der smelter, og bliver til vand) Sanselse, mærke og hører → grave efter kryb/insekter, se dem i et terrarium.

Gøre brug af naturen:

Vi bruger nærmiljøet (det kan fx være tumlebakken til motorik. Rulle ned af osv.)

Samler naturmaterialer ind til krea projekter (kastanjer, blade, pinde m.m.)

Eksempel:

En stue har haft taget et edderkoppespind, og taget karton under spindelvævet og drysset sand på, for at det bliver siddende, og brugt det til udsmykning indenfor.

Viden om natur i vuggestuen:

Koble sange sammen med fx dyr i form af kommunikation (der kan snakkes om mariehøner, edderkopper i

en udendørs aktivitet) ud fra "Lille Peter edderkop" og "Mariehønen evighed".

Vi taler om dyr, og hvordan vi behandler dem → Sætte dem fri igen osv.

Vi tilpasser os børnenes interesse for natur ved bl.a. at følge børnenes spor, er omstillingsparate og justere os efter barnet/børnegruppen, og op/nedjustere aktiviteten og ambitionsniveauet.

Vi taler også ind i årstiderne med børnene ud fra natur, både hvad vi ser og mærker. Fx solen skinner, men det betyder ikke det er sommer og sol, så her snakker vi om at mærke efter osv.

Egen tilgang til natur/inspirere børnene:

De voksne viser de ikke er vejrforskrækket, men tilpasser at være udenfor efter børnegruppen.

Passer på naturen, fx samle affald op og smide det i skraldespanden.

Affaldssorteringen på stuerne bio og rest

Vi forsøger at inddrage og samarbejde med forældrene i forhold til natur og science ved at højt vi inddrager børnene i affaldssortering. Samt dokumentere på aula i form af opslag, billeder m.m.

Science i vuggestuen handler også om at se en udvikling med forskellige elementer, det kan fx være når der sås karse til påske, hvor børnene er med i udviklingen undervejs fra frø til karsen begynder at spirer.

Sanse lege med fx kartoffelmel der kan have forskellige konsistenser tynd/tyk/tør/våd osv.

Og opleve hvad der sker med elementet.

Der er også læring i science som fx matematiske overvejelser. Det kan handle om former, farver, antal osv.

→ børnene leger "is leg" med magneter, her skal de have 3x små og 2x store magneter.

Børnehaven

Hele oplevelsen handler om at komme ud i naturen, dette kan være ude i nærområdet, men vi tager også på længere tur ud i skoven (dyrehaven). Ud og bruge deres sanser, deres fantasi fx. hvad kan man bruge en stor gren til.

Vi er ude og opleve forskellige sæsonskift, forskelligt vejr, tage på opdagelse i de forskellige dyr hvor vi bruger børnelitteratur til at komme i dybden i nogle af de dyr som de er interesseret i (lille Zoolog)

Vi bruger naturen som en forlængelse af vores læringsmiljøer, hvor vi finder dyr fx. biller, snegle, myre m.m. som børnene så lærer om, og passer på dem. Det er også her vi samler forskellige ting som grene, bær m.m. som vi så skaber noget kreativt af disse. Vi bruger også naturens læringsrum og naturfænomener til at stimulerer børnegruppens begynde matematisk opmærksomhed eks. gennem tal, former, farver og mønstre.

Til vores plantedag kommer børnene med blomster som vi så planter ud i vores plantekasser, dette lærer børnene at have ejerskab af deres blomster og passer på dem mens de er ude.

Sociale kompetencer.

I vores nærområde har vi mange bakker som vi bruger til at øve deres grovmotorik, vi har også nogle klatretræer som vores store børn kan klatre i, dette hjælper også børnenes grovmotorisk men også deres finmotorisk da de skal kunne finde stede de kan holde fast i

Mange af de aktiviteter vi skaber ude i naturen skaber sociale relationer mellem børnene, og lærer dem at samarbejde, fx. lave snemand, bygge huler af grene.

Science- Tilgangen tager afsæt i, at børnene er aktive deltagere og medskabere af deres egen læringsproces. Det vil vi understøtte ved at inddrage børnenes eksisterende viden og erfaring og lade børnene være med til at forme de fælles undersøgelser.

Science kommer i høj grad i spil når børnene bruger deres sanser. Når vi udforsker vand ved fx. at undersøge, hvordan vand lyder, hvordan vand føles, og hvordan vand smages.

Legen og en undersøgende tilgang er central i arbejdet med science. Det er gennem legen, at børnene udforsker naturfænomenerne og afprøve sig selv og deres omverden.

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kultur, æstetik og fællesskab.

Det æstetiske børnemiljø er kendetegnet ved at vi tilgodeser børnenes behov for at udfolde sig og at børnene tilbydes både voksenstyrede og egne kreative udfoldelser. Børnene inddrages og kan identificere sig med udsmykningen i huset. Det er vigtigt at det ses, at dette hus er et hus for børn.

Vuggestuen

- Vi har påbegyndt et arbejde med **danske traditioner**, fastelavn, påske, jul.
- Vi eksperimenterer og leger med forskellige **kulturelle udtryksformer**. (bøger, teater og musik. (udtrykker os gennem drama, tegning, maling og andre kreative og æstetiske læreprocesser)
- Vi lærer børnene om **værdier** som forskellighed, vensomhed og det at alle har en stemme ind i fællesskabet.
- Vi er i gang med en **kulturforandring** i hele junglen. Ledelsesmæssige værdier som anerkendelse, samskabelse, dialog og indflydelse forplanter sig nu meget tydeligt som stærke søjler i vores daglige pædagogiske arbejde med børnene, bland os voksne samt i vores møde med forældrene. Det skaber generelt høj motivation, arbejds glæde, ejerskab og positive ringe i vandet hvad angår kulturen samt det psykosociale arbejdsmiljø.

I Junglen arbejder vi med fællesskaber på den måde, at vi har demokratiske processor i vores daglige samlinger på stuerne. Det pædagogiske personale sætter de overordnede pædagogiske rammer, men inddrager børnene med valgmuligheder for emner dagens forløb. Under samlinger arbejdes der med æstetik i forhold til *"fri for mobberi"*, hvordan vi er i relation til hinanden via neuroaffektive – og low arousal lege. Der skabes altid et rum for børn i udsatte positioner både i dagligdagen og i planlagt pædagogiske aktiviteter. Stuerne arbejder med små børnefællesskaber. Tydelig indretning på stuerne indbyder til inspirerende leg i legezoner.

I junglen samarbejder vi med lokale kulturinstitutioner. Her i blandt den lokale kirke, der inviterer til julegudstjeneste i december samt det lokale bibliotek, som inviterer til flere forskellige æstetiske aktiviteter. I løbet af året arbejder vi med forskellige kulturelle begivenheder, herunder;

- Fastelavn
- Afslutning for skolegruppen
- Påskefrokost
- Bedsteforældredag
- Sommerfest
- Halloween
- Luciaoptog
- Julekreadag med forældre
- Julefrokost
- Kirkebesøg

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Skriv her

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i det pædagogiske læringsmiljø?
Brug gerne praksisfortællinger.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv.

- Vi er, som nævnt, i gang med en **kulturforandring** i hele junglen. Ledelsesmæssige værdier som anerkendelse, samskabelse, dialog og indflydelse forplanter sig nu meget tydeligt som stærke søjler i vores daglige pædagogiske arbejde med børnene, bland os voksne samt i vores møde med forældrene. Det skaber generelt høj motivation, arbejdsglæde, ejerskab og positive ringe i vandet hvad angår kulturen samt det psykosociale arbejdsmiljø. Denne forandring har stor betydning for børnenes psykiske miljø. Derudover har vi i hele 2023 arbejdet fokuseret på at understøtte børnenes socio-emotionelle udvikling, inddrage børnesyn og børneperspektiv, som en tydelig retning i vores pædagogiske arbejde.
- Et yderligere tiltag i 2023 har været indretning af det fysiske læringsmiljø, så legezonerne nu fremstår mere tydelige for børnene.

Værktøjskasse

Du kan læse mere om **den styrkede pædagogiske læreplans** rammer og indhold her:

https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web_1.pdf

Du kan læse mere om **evaluerende pædagogisk praksis** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/evaluerende-paedagogisk-praksis>

Du kan læse mere om **redskab til selvevaluering** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-selvevaluering>

Du kan læse mere om **redskab til forankringsproces** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/redskab-til-forankringsproces>

Du kan læse mere om **forældresamarbejde** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/foraeldresamarbejde>

Du kan læse mere om **samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/samspil-og-relationer-i-det-paedagogiske-laeringsmiljo>